Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2025/648

10.2.2025

ODPORÚČANIE RADY,

z 21. januára 2025,

ktorým sa stanovuje trajektória vývoja čistých výdavkov Holandska

(C/2025/648)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121,

so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2024/1263, a najmä na jeho článok 19,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

keďže:

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

(1) Zreformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ nadobudol účinnosť 30. apríla 2024. Hlavným prvkom zreformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade ([1]) spolu so zmeneným nariadením (ES) č. 1467/97 o vykonaní postupu pri nadmernom schodku ([2]) a zmenenou smernicou Rady 2011/85/EÚ o rozpočtových rámcoch členských štátov ([3]). Cieľom tohto rámca je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Podporuje sa ním aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším presadzovaním pravidiel.

(2) Stredobodom nového rámca správy hospodárskych záležitostí sú národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ktoré predkladajú členské štáty Rade a Komisii. Plánmi sa majú dosiahnuť dva ciele: i) zabezpečiť, okrem iného, aby mal verejný dlh na konci obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto hodnotou, a ii) zabezpečiť, aby sa zrealizovali reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a týkajúce sa spoločných priorít EÚ. V každom pláne sa má na tento účel uviesť strednodobý záväzok k trajektórii vývoja čistých výdavkov ([4]), ktorým sa účinne zavádza rozpočtové obmedzenie na obdobie trvania plánu vzťahujúce sa na štyri alebo päť rokov (v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia v danom členskom štáte). Okrem toho by sa malo v pláne vysvetliť, ako členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a to najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny (vrátane odporúčaní týkajúcich sa v príslušných prípadoch prípadného postupu pri makroekonomických nerovnováhach), a ako budú členské štáty riešiť v pláne spoločné priority Únie. Obdobie fiškálnej úpravy sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov, ktoré možno predĺžiť najviac o tri roky, ak sa členský štát zaviaže, že zrealizuje súbor príslušných reforiem a investícií, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1263.

(3) Po predložení plánu Komisia posúdi, či plán spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

([2]) Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

([3]) Smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

([4]) Ide o čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263, t. j. výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

(4) Podľa článku 18 nariadenia (EÚ) 2024/1263 Rada s ohľadom na posúdenie a na základe odporúčania Komisie odporučí členskému štátu, aby predložil revidovaný národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, ak sa domnieva, že plán nespĺňa požiadavky stanovené v článku 16 ods. 2, 3 a 5 uvedeného nariadenia.

(5) V prípade, že členský štát nepredloží zrevidovaný plán v lehote uvedenej v nariadení (EÚ) 2024/1263 alebo zrevidovaný plán nespĺňa požiadavky stanovené v článku 16 ods. 2, 3 a 5 uvedeného nariadenia, Rada by na odporúčanie Komisie mala prijať odporúčanie, v ktorom stanoví trajektóriu vývoja čistých výdavkov dotknutého členského štátu v súlade s článkom 19 a v príslušných prípadoch schváli súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré opodstatňujú predĺženie obdobia fiškálnych úprav.

ÚVAHY TÝKAJÚCE SA NÁRODNÉHO STREDNODOBÉHO FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNEHO PLÁNU HOLANDSKA

(6) Holandsko svoj národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán predložilo Rade a Komisii 15. októbra 2024. Predložilo ho po predĺžení lehoty stanovenej v článku 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263, ku ktorému došlo po dohode s Komisiou vzhľadom na dôvody uvedené Holandskom.

Postup pred predložením plánu

(7) Pred predložením svojho plánu Holandsko požiadalo o technické informácie ([5]), ktoré Komisia poskytla 21. júna 2024 a uverejnila 15. októbra 2024 ([6]). V technických informáciách sa uvádza, akú úroveň štrukturálneho primárneho salda je potrebné dosiahnuť v 2028, aby sa v strednodobom horizonte deficit verejných financií udržal pod úrovňou 3 % HDP a aby verejný dlh zostal v strednodobom horizonte pod úrovňou 60 % HDP, ak sa neprijmú ďalšie rozpočtové opatrenia po skončení štvorročného obdobia úprav. Strednodobý horizont je vymedzený ako desaťročné obdobie po skončení obdobia úprav. Technické informácie boli pripravené a zaslané členskému štátu podľa dvoch scenárov: scenár zahŕňajúci súlad s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu ([7]) v súlade s článkom 9 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1263 a scenár bez tohto ochranného opatrenia. V technických informáciách určených Holandsku sa stanovuje, že ak sa má dosiahnuť súlad s platnými fiškálnymi pravidlami počas štvorročného obdobia úprav a na základe predpokladov Komisie, z ktorých vychádzajú predchádzajúce usmernenia zaslané v júni 2024, štrukturálne primárne saldo by malo byť na úrovni aspoň 0,1 % HDP na konci obdobia úprav (2028; scenár bez ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu), ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Pre informáciu uvádzame, že štrukturálne primárne saldo by malo na konci obdobia úprav (2028) dosiahnuť aspoň 0,1 % HDP aj v prípade, že sa vezme do úvahy ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu. Ochranné opatrenie týkajúce sa odolnosti deficitu sa však v prípade Holandska, ktoré spĺňa kritériá na poskytnutie technických informácií, nepožaduje.

Tabuľka 1: Technické informácie, ktoré Komisia poskytla Holandsku

Posledný rok obdobia úprav	2028
Minimálna hodnota štrukturálneho primárneho salda (% HDP), scenár bez ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu	0,1
Len pre informáciu: Minimálna hodnota štrukturálneho primárneho salda (% HDP), scenár s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu	0,1

Zdroj: výpočty Komisie.

([5]) Predbežné usmernenia zaslané členským štátom a Hospodárskemu a finančnému výboru zahŕňajú technické informácie i) bez predĺženia obdobia úprav a s predĺžením obdobia úprav (v trvaní 4, resp. 7 rokov) a ii) s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu a bez neho. Zahŕňajú aj pôvodné hlavné podmienky a východiskové predpoklady použité v rámci, ktorý Komisia stanovila pre strednodobú projekciu verejného dlhu. Referenčná trajektória bola vypočítaná na základe metodiky opísanej v *Monitore udržateľnosti dlhovej služby 2023* vypracovanom Komisiou (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Vychádza z prognózy Európskej komisie z jari 2024 a jej strednodobého predĺženia až do roku 2033, pričom dlhodobý rast HDP a náklady spojené so starnutím obyvateľstva sú v súlade so spoločnou *správou* Komisie a Rady o *starnutí obyvateľstva* z roku 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

([6]) https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#netherlands.

([7]) V ochrannom opatrení týkajúcom sa odolnosti deficitu stanovenom v článku 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sa stanovuje, že ročné zlepšenie štrukturálneho primárneho salda predstavuje 0,4 percentuálneho bodu HDP (alebo 0,25 percentuálneho bodu HDP v prípade predĺženia obdobia úprav), kým štrukturálny deficit nebude nižší ako 1,5 % HDP.

(8) V súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2024/1263 viedlo Holandsko v júli a v auguste 2024 s Komisiou technický dialóg. Dialóg bol zameraný na trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ktorú plánuje Holandsko, a na jej východiskové predpoklady, ako aj na plánovanú realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a spoločné priority Únie v oblasti spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie, sociálnej a hospodárskej odolnosti, energetickej bezpečnosti a budovania obranných spôsobilostí.

(9) Podľa informácií, ktoré Holandsko uviedlo vo svojom pláne, sa v súlade s prechodnými ustanoveniami uvedenými v článku 36 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263 neuskutočnil konzultačný proces s príslušnými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami (čo zahŕňa aj sociálnych partnerov) pred predložením plánu, ako sa požaduje v článku 11 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(10) Štátna rada (ako holandská nezávislá fiškálna inštitúcia) vydala stanovisko ([8]) k makroekonomickej prognóze a makroekonomickým predpokladom, z ktorých vychádza viacročná trajektória vývoja čistých výdavkov. Štátna rada dospela k záveru, že sa očakáva, že verejné financie budú v rokoch 2024 a 2025 v súlade s európskymi hodnotami uvedenými v zmluve. Trajektória vývoja čistých výdavkov v strednodobom fiškálno-štrukturálnom pláne však nespĺňa požiadavky nariadenia a Holandsko bude musieť na účely dosiahnutia súladu s nariadením vyvinúť fiškálne úsilie nad rámec opatrení, ktoré vláda predložila v návrhu rozpočtu na rok 2025.

(11) Návrh plánu bol predložený národnému parlamentu 17. septembra 2024 spoločne s návrhom rozpočtu na rok 2025. Revidovaný plán bol predstavený národnému parlamentu 14. októbra 2024.

Iné súvisiace procesy

(12) Holandsko predložilo 15. októbra 2024 svoj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komisia prijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu 26. novembra 2024 ([9]).

(13) Komisia 19. júna 2024 dospela k záveru, že v Holandsku existujú makroekonomické nerovnováhy. Holandsko čelí zraniteľným miestam, ktoré súvisia najmä s vysokým súkromným dlhom v kontexte nadhodnoteného trhu s bývaním. Majú cezhraničný dosah a aj napriek určitým zlepšeniam sú naďalej aktuálne ([10]).

(14) Rada 21. októbra 2024 adresovala Holandsku súbor odporúčaní v kontexte európskeho semestra ([11]).

ZHRNUTIE PLÁNU A JEHO POSÚDENIE KOMISIOU

(15) V súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2024/1263 Komisia posúdila plán takto:

Kontext: makroekonomická a fiškálna situácia a výhľad

(16) Hospodárska činnosť v Holandsku v roku 2023 vzrástla o 0,1 %. Túto stagnáciu spôsobila vysoká inflácia a slabé vonkajšie prostredie, ktoré brzdilo vývoz. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa očakáva, že hospodárstvo v roku 2024 vzrastie o 0,8 %, a to vďaka zvyšovaniu reálnych miezd, ktoré prispeje k zvýšeniu súkromnej spotreby. Reálny HDP sa má v roku 2025 zvýšiť o 1,6 % a v roku 2026 o 1,5 %. Prispeje k tomu kontinuálny rast miezd, klesajúca inflácia a zlepšenie vonkajšieho prostredia podporujúceho obchod. Očakáva sa, že počas prognózovaného obdobia (t. j. v rokoch 2024 – 2026) vzrastie potenciálny HDP v Holandsku o 1,9 % v roku 2024, 1,7 % v roku 2025 a 1,5 % v roku 2026, zatiaľ čo príspevok pracovnej sily k potenciálnemu rastu klesne z 0,9 % v roku 2024 na 0,5 % v roku 2026. Miera nezamestnanosti bola v roku 2023 na úrovni 3,6 % a Komisia predpokladá, že v roku 2024 dosiahne úroveň 3,7 %, v roku 2025 úroveň 3,8 % a v roku 2026 úroveň 3,9 %. Predpokladá sa, že inflácia (deflátor HDP) sa v roku 2024 zníži zo 7,3 % zaznamenaných v roku 2023 na 5,0 % a že v roku 2025 dosiahne 3,0 % a v roku 2026 dosiahne 2,3 %.

(17) Pokiaľ ide o fiškálny vývoj, deficit verejných financií Holandska v roku 2023 predstavoval 0,4 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že v roku 2024 dosiahne 0,2 % HDP, pričom v roku 2025 sa zvýši na 1,9 % HDP a v roku 2026 za predpokladu nezmenenej politiky na 2,4 %. Prognóza Európskej komisie z jesene 2024 zahŕňa návrh rozpočtu Holandska na rok 2025, ktorý vláda predložila národnému parlamentu v septembri 2024. Verejný dlh dosahoval na konci roka 2023 úroveň 45,1 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa má miera zadlženia na konci roka 2024 znížiť na 43,3 % HDP. Predpokladá sa, že na konci roka 2025 sa zvýši na úroveň 44,3 % a na konci roka 2026 na úroveň 46,6 % HDP. Vo fiškálnych projekciách Komisie sa záväzky uvedené v strednodobých plánoch nezohľadňujú, pokiaľ nie sú podložené dôveryhodne oznámenými a dostatočne špecifikovanými konkrétnymi opatreniami v príslušných oblastiach politiky.

([8]) Stanovisko Štátnej rady sa nachádza v prílohe II k plánu.
([9]) Stanovisko Komisie k návrhu rozpočtového plánu Holandska, 26.11.2024, C(2024)9062 final.
([10]) „Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskej centrálnej banke, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru, Výboru regiónov a Európskej investičnej banke“, COM(2024) 600 final, dodatok 4.
([11]) Odporúčanie Rady z 21. októbra 2024 k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Holandska.

Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné makroekonomické predpoklady v pláne

(18) Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Holandska sa vzťahuje na obdobie 2025 – 2028 a predstavuje fiškálne úpravy v priebehu štyroch rokov.

(19) Plán obsahuje všetky informácie požadované podľa článku 13 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(20) Plán sa zaväzuje k trajektórii vývoja čistých výdavkov uvedenej v tabuľke 2, ktorá zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov na úrovni 4,2 % v priebehu rokov 2025 – 2028. Technické informácie sú (za predpokladu lineárneho postupu úprav) v súlade s priemerným rastom čistých výdavkov na úrovni 3,2 % počas obdobia úprav (2025 – 2028). Trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa krajina zaviazala v pláne, má viesť na konci obdobia úprav (2028) k štrukturálnemu primárnemu saldu vo výške - 0,8 % HDP. To znamená, že je nižšia než minimálna úroveň štrukturálneho primárneho salda 0,1 % HDP v roku 2028, ktorú Komisia poskytla v technických informáciách 21. júna 2024 ([12]). V pláne sa predpokladá, že rast potenciálneho HDP sa bude postupne znižovať z 2,1 % v roku 2024 na 1,4 % v roku 2028. Okrem toho sa podľa plánu očakáva, že miera rastu deflátora HDP klesne z 5,1 % v roku 2024 na výrazne nižšie úrovne medzi rokmi 2025 (2,7 %) a 2028 (2,4 %).

Tabuľka 2: Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné predpoklady v pláne Holandska

	2024	2025	2026	2027	2028	Priemer za obdobie platnosti plánu 2025 – 2028
Rast čistých výdavkov (ročný, v %)	6,9	6,8	3,5	2,1	4,3	4,2
Rast čistých výdavkov (kumulatívny, od východiskového roka 2023, v %)	6,9	14,1	18,1	20,7	25,9	neuvádza sa
Rast potenciálneho HDP (%)	2,1	1,8	1,7	1,5	1,4	1,6
Inflácia (rast deflátora HDP) (%)	5,1	2,7	2,6	2,6	2,4	2,6

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Holandska a výpočty Komisie.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na verejný dlh

(21) Ak sa trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa Holandsko zaviazalo v pláne, a východiskové predpoklady naplnia, verejný dlh by sa podľa plánu postupne zvyšoval zo 45,0 % HDP v roku 2024 na 51,1 % HDP na konci obdobia úprav, ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Po úprave sa očakáva, že v strednodobom horizonte (t. j. do roku 2038) miera zadlženosti prekročí v roku 2033 referenčnú hodnotu 60 % HDP stanovenú v zmluve a v roku 2038 dosiahne 70,7 %.

Tabuľka 3: Vývoj verejného dlhu a salda verejných financií v pláne Holandska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2038
Verejný dlh (% HDP)	45,1	45,0	46,7	49,7	50,1	51,1	70,7
Saldo verejných financií (% HDP)	- 0,4	- 1,8	- 2,5	- 3,4	- 2,1	- 2,5	- 4,0

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Holandska.

([12]) Podľa scenára bez ochranného opatrenia týkajúceho sa odolnosti deficitu.

Podľa plánu má teda verejný dlh vzostupnú tendenciu a v strednodobom horizonte by nezostal pod referenčnou hodnotou 60 % HDP stanovenou v zmluve. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov uvedených v pláne nie je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s požiadavkou na dlh stanovenou v článku 6 písm. a) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Vplyv záväzkov uvedených v pláne, ktoré sa týkajú čistých výdavkov, na saldo verejných financií

(22) Na základe trajektórie vývoja čistých výdavkov a predpokladov uvedených v pláne by sa deficit verejných financií zvýšil z 1,8 % HDP v roku 2024 na 2,5 % v roku 2025 a v roku 2026 by sa dočasne ďalej zvýšil nad 3 % (3,4 %), v roku 2027 by sa zmiernil na 2,1 % a následne v roku 2028 opäť vzrástol na 2,5 %. Podľa plánu by tak saldo verejných financií nepresiahlo referenčnú hodnotu 3 % HDP na konci obdobia úprav (2028). Počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav (t. j. do 2038) by však deficit verejných financií presiahol 3 % HDP. Deficit verejných financií by v roku 2029 prekročil referenčnú hodnotu 3 % stanovenú v zmluve a potom by sa do roku 2038 postupne zvyšoval na úroveň 4,0 %. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne nie je v súlade s požiadavkou na deficit stanovenou v článku 6 písm. b) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Fiškálna stratégia plánu

(23) Plán obsahuje orientačnú fiškálnu stratégiu, ktorej presná špecifikácia relevantných politických opatrení sa má potvrdiť alebo upraviť a kvantifikovať v ročných rozpočtoch, a to aj s cieľom zabezpečiť splnenie tohto odporúčania Rady. Vo vládnej koaličnej dohode na obdobie rokov 2024 až 2028 sa plánuje so znížením dane z príjmu na začiatku funkčného obdobia, ktoré sa bude kompenzovať zvýšením dane z pridanej hodnoty na niektoré výrobky v roku 2026 a znížením výdavkov (okrem iného aj na rozvojovú pomoc, platy vo verejnom sektore a azyl) ku koncu funkčného obdobia. V návrhu rozpočtového plánu na rok 2025 sa uvádzajú politické opatrenia, ktorými sa dosiahne cieľová miera rastu čistých výdavkov na rok 2025 na úrovni 6,8 % ([13]).

Zámery týkajúce sa reforiem a investícií uvedené v pláne, ktorými sa reaguje na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a ktorými sa riešia spoločné priority Únie

(24) V pláne sa opisujú politické zámery týkajúce sa reforiem a investícií, ktorých cieľom je reagovať na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach adresovaných Holandsku vrátane odporúčaní, ktoré sa týkajú postupu pri makroekonomickej nerovnováhe, a riešiť spoločné priority EÚ. Plán obsahuje rozsiahly zoznam viac ako 70 reforiem a investícií zameraných na spoločné priority EÚ, z ktorých 14 je finančne podporovaných z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti

(25) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii vrátane cieľov v oblasti klímy stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1119, plán zahŕňa viac ako 20 reforiem a investícií, ako je napríklad viacročný program energetickej a klimatickej infraštruktúry, verejno-súkromné výskumné programy v rámci stratégie digitálneho hospodárstva a holandský klimatický fond. V pláne sú opísané aj opatrenia, ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti (RRP). Má sa nimi riešiť preťaženie siete, budovanie energetickej infraštruktúry a výskum kvantovej výpočtovej techniky. Cieľom reforiem a investícií zahrnutých do plánu je plniť odporúčania adresované Holandsku, podľa ktorých by malo Holandsko vyvinúť ďalšie úsilie na účely dosiahnutia udržateľného poľnohospodárstva (odporúčania vydané v rokoch 2022, 2023 a 2024), podporiť prechod na energiu z obnoviteľných zdrojov vrátane investícií do siete (odporúčania vydané v rokoch 2019, 2022, 2023 a 2024), zintenzívniť investície, výskum a inovácie na podporu zelenej a digitálnej transformácie (odporúčania vydané v rokoch 2019, 2020 a 2022) a riešiť nedostatky v doprave (odporúčanie vydané v roku 2019). Plán zahŕňa reformy a investície s cieľom plniť odporúčania týkajúce sa postupu pri makroekonomickej nerovnováhe adresované Holandsku, podľa ktorých by malo Holandsko urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a zvýšiť investície do sieťovej infraštruktúry (odporúčania vydané v rokoch 2022 a 2023), posilniť zručnosti a kompetencie potrebné na zelenú transformáciu (odporúčanie vydané v roku 2023), zlepšiť energetickú účinnosť budov a urýchliť investície do udržateľnej dopravy a udržateľného poľnohospodárstva (odporúčania vydané v rokoch 2022 a 2023).

(26) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, plán obsahuje rozsiahly zoznam viac ako 40 reforiem a investícií zoskupených do niekoľkých oblastí politiky, ako je trh s bývaním, vzdelávanie, zdravotná starostlivosť, dôchodky, trh práce a zdaňovanie. Niektoré z týchto investícií a reforiem sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti, ako napríklad poistenie v invalidite pre samostatne zárobkovo činné osoby, revízia dôchodkového zákona alebo rozšírenie intenzívnej starostlivosti. Cieľom reforiem a investícií uvedených v pláne je plniť odporúčania adresované Holandsku, podľa ktorých by malo Holandsko obmedziť stimuly podporujúce využívanie flexibilných alebo dočasných pracovných zmlúv (odporúčania vydané v rokoch 2022, 2023 a 2024), podporiť primeranú sociálnu ochranu samostatne zárobkovo činných osôb

([13]) Pozri stanovisko Komisie k návrhu rozpočtového plánu Holandska, 26.11.2024, C(2024) 9062 final.

a obmedziť nepravú samostatne zárobkovú činnosť (odporúčania vydané v rokoch 2019, 2020 a 2022). Cieľom reforiem a investícií uvedených v pláne je okrem iného aj riešiť problém nedostatku pracovných síl a zručností, a to aj vďaka možnostiam zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie s cieľom zlepšiť základné zručnosti (tieto odporúčania boli postupne vydávané od roku 2019), a posilniť systém zdravotnej starostlivosti (odporúčanie vydané v roku 2020). Pokiaľ ide o prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti, plán obsahuje reformy a investície na trhu s bývaním, ktorých cieľom je plniť odporúčania týkajúce sa postupu pri makroekonomickej nerovnováhe adresované Holandsku znížením zvýhodňovania dlhu domácností a zabezpečením cenovej dostupnosti bývania a dostupnosti bývania na trhu so súkromným nájomným bývaním (obe odporúčania boli Holandsku každoročne adresované od roku 2019) a odstránením prekážok bytovej výstavby (odporúčania vydané v rokoch 2023 a 2024).

(27) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v energetickej bezpečnosti, plán zahŕňa reformy, ktoré k energetickej bezpečnosti prispievajú okrem iného aj vďaka legislatíve, ktorej cieľom je štrukturálne zlepšiť bezpečnosť dodávok plynu, a vďaka uloženiu povinností podnikom a inštitúciám v oblasti úspor energie. V pláne sa tiež opisuje politický zámer zaviesť opatrenia na posilnenie odolnosti znížením závislosti od kritických surovín a podporovaním výroby emisne neutrálnych technológií. Niektoré z reforiem a investícií sú zahrnuté do plánu obnovy a odolnosti s cieľom riešiť preťaženie siete, aktualizovať regulačný rámec pre plynové a elektrické energetické systémy a podporiť využívanie technológií čistého vodíka. Cieľom reforiem a investícií uvedených v pláne je plniť odporúčania adresované Holandsku, podľa ktorých má Holandsko podporovať prechod na energiu z obnoviteľných zdrojov vrátane investícií do siete (odporúčania vydané v rokoch 2019, 2022, 2023 a 2024) a riešiť úzke miesta v oblasti dopravy (odporúčanie vydané v roku 2019). Plán zahŕňa reformy a investície na plnenie odporúčaní adresovaných Holandsku, ktoré sa týkajú postupu pri makroekonomickej nerovnováhe, keďže sa v nich odporúča zvýšiť investície do zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a sieťovej infraštruktúry (odporúčania vydané v rokoch 2022 a 2023), do energetickej efektívnosti budov a udržateľnej dopravy (odporúčanie vydané v roku 2022) a do zníženia závislosti od fosílnych palív (odporúčania vydané v rokoch 2022 a 2023).

(28) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v obranných spôsobilostiach, plán obsahuje súbor investícií, ktoré sa majú zrealizovať v rokoch 2024 až 2028 a ktoré pozostávajú z nákupu vybavenia, obnovy nehnuteľnej infraštruktúry vrátane zabezpečenia jej udržateľnosti a modernizácie a výmeny taktickej informačnej infraštruktúry.

(29) V pláne sa poskytujú informácie o súlade a vo vhodných prípadoch o komplementarite s plánom obnovy a odolnosti Holandska. Reformy a investície uvedené v pláne dopĺňajú viaceré opatrenia prijaté v rámci plánu obnovy a odolnosti, ktoré takisto prispievajú k spoločným prioritám EÚ. Nové reformy a investície v pláne sú v súlade s opatreniami uvedenými v pláne obnovy a odolnosti. Napríklad balík reforiem trhu s energiou uvedený v kapitole REPowerEU prispieva k spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii, ako aj k energetickej bezpečnosti a opatrenia týkajúce sa centralizovaného plánovania na zvýšenie ponuky bývania a posilnenie systému zdravotnej starostlivosti v pláne obnovy a odolnosti prispievajú k sociálnej a hospodárskej odolnosti.

(30) Cieľom plánu je prispieť k plneniu potrieb Holandska v oblasti verejných investícií, ktoré súvisia so spoločnými prioritami EÚ. Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii, investície stanovené v pláne predstavujú približne 43 miliárd EUR. Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti, v pláne sa uvádza, že v oblastiach bývania, trhu práce a starostlivosti budú investičné potreby dosahovať 10 miliárd EUR. Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v energetickej bezpečnosti, v pláne sa uvádzajú prevažne reformy, no počíta sa v ňom s potrebou investícií vo výške 300 miliónov EUR na zavedenie technológií čistého vodíka, ktoré sú čiastočne pokryté z plánu obnovy a odolnosti. Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v obranných spôsobilostiach, investičné potreby opísané v pláne dosahujú 55 miliárd EUR.

Záver posúdenia Komisie

(31) Komisia celkovo zastáva názor, že plán Holandska nie je v súlade s požiadavkami článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263 vzhľadom na nedostatočný súlad trajektórie vývoja čistých výdavkov uvedenej v pláne s požiadavkami na dlh a deficit uvedenými v danom nariadení. V pláne sa uvádza: „*Ak sa Komisia a Rada domnievajú, že trajektória vývoja čistých výdavkov navrhnutá Holandskom nie je v súlade s nariadením, Holandsko sa vzdá svojho práva predložiť revidovaný plán, ako sa stanovuje v článku 18 nariadenia, a berie na vedomie, že Rada môže na odporúčanie Komisie na základe technických informácií poskytnutých Komisiou odporučiť trajektóriu vývoja výdavkov podľa článku 19 nariadenia. Vláda vníma odporúčanie týkajúce sa trajektórie vývoja výdavkov na základe technických informácií ako riadne uplatňovanie európskych fiškálnych pravidiel.*“ Vzhľadom na to, že Holandsko nemá v úmysle predložiť revidovaný plán v súlade s článkom 18 nariadenia (EÚ) 2024/1263, trajektória vývoja čistých výdavkov sa má odporučiť v súlade s článkom 19 uvedeného nariadenia na základe technických informácií, ktoré Komisia poskytla 21. júna 2024.

CELKOVÝ ZÁVER RADY

(32) Rada berie na vedomie strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Holandska vrátane toho, že Holandsko sa vzdá práva predložiť revidovaný plán, a domnieva sa, že úplné vykonanie odporúčania Rady by prispelo k zabezpečeniu zdravých verejných financií a podpore udržateľnosti verejného dlhu, ako aj udržateľného a inkluzívneho rastu.

(33) Rada berie na vedomie posúdenie plánu zo strany Komisie. Rada však vyzýva Komisiu, aby predložila svoje posúdenie budúcich plánov v samostatnom dokumente, ktorý neobsahuje odporúčania Komisie na odporúčania Rady.

(34) Rada berie na vedomie posúdenie Komisie týkajúce sa trajektórie vývoja čistých výdavkov a hlavných makroekonomických predpokladov v pláne, a to aj vo vzťahu k predchádzajúcim usmerneniam Komisie, ako aj dôsledky trajektórie vývoja čistých výdavkov uvedených v pláne pre deficit verejných financií a verejný dlh. Rada berie na vedomie riziká pre výhľad. Rada víta najmä to, že pred predložením plánu sa uskutočnili konzultácie s relevantnými zainteresovanými stranami. Rada tiež konštatuje, že geopolitické riziká môžu vyvíjať tlak na výdavky na obranu.

(35) Rada očakáva, že Holandsko bude pripravené upraviť svoju fiškálnu stratégiu podľa potreby s cieľom zabezpečiť dodržanie trajektórie vývoja čistých výdavkov. Rada sa rozhodla pozorne monitorovať hospodársky a fiškálny vývoj vrátane vývoja, z ktorého vychádza scenár plánu.

(36) Rada sa domnieva, že ďalšie rokovania s cieľom dosiahnuť spoločnú dohodu o vplyvoch kumulatívnych mier rastu čistých výdavkov na každoročný dohľad by sa mali uskutočniť včas pred ďalším kolom fiškálneho dohľadu.

(37) Rada berie na vedomie opis Komisie týkajúci sa reforiem a investičných potrieb a zámerov, ktoré reagujú na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť realizáciu takýchto reforiem a investícií. Rada na základe správ predložených Komisiou posúdi takéto reformy a investície a bude monitorovať ich vykonávanie v rámci európskeho semestra.

(38) Rada so záujmom očakáva výročné správy Holandska o pokroku, ktoré majú obsahovať najmä informácie o pokroku pri implementácii trajektórie vývoja čistých výdavkov stanovenej Radou a pri vykonávaní širších reforiem a investícií v kontexte európskeho semestra.

(39) Na základe posúdenia Komisie a skutočnosti, že sa Holandsko vzdalo práva predložiť revidovaný plán podľa článku 18, a v súlade s článkom 19 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by Rada mala Holandsku odporučiť trajektóriu vývoja čistých výdavkov založenú na technických informáciách, ktoré Komisia poskytla 21. júna 2024.

TÝMTO ODPORÚČA Holandsku:

1. zabezpečiť, aby rast čistých výdavkov nepresiahol maximálne hodnoty stanovené v prílohe I k tomuto odporúčaniu.

V Bruseli 21. januára 2025

Za Radu

predseda

A. DOMAŃSKI

PRÍLOHA I

Maximálne miery rastu čistých výdavkov
(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)

Holandsko

Roky		2025	2026	2027	2028
Miera rastu (%)	ročná	3,5	3,3	3,0	3,0
	kumulatívna (*)	10,4	14,0	17,5	21,0

(*) Kumulatívne miery rastu sa vypočítajú vo vzťahu k základnému roku 2023. Kumulatívne miery rastu sa používajú pri ročnom monitorovaní súladu *ex post*na kontrolnom účte.